

Voorstel gemeenteraad

Kenmerk 25int07114
Onderwerp Ontwerpbeleidsplan 2026-2029 Veiligheidsregio Twente "Voorbereid op veranderende tijden"

Aan de gemeenteraad,

Samenvatting voorstel

Voor u ligt het ontwerpbeleidsplan 2026-2029 'Voorbereid op veranderende tijden' van Veiligheidsregio Twente (VRT). In artikel 14 van de Wet veiligheidsregio's staat dat het bestuur van de veiligheidsregio één keer in de vier jaar een beleidsplan moet maken. In dit plan staat wat de veiligheidsregio doet en hoe zij dat wil doen. Het beleidsplan is, samen met het regionaal risicoprofiel, verplicht volgens de wet. Voordat het plan definitief wordt, overlegt de burgemeester op grond van artikel 14 lid 2a van de Wet veiligheidsregio's met de gemeenteraad over het ontwerpbeleidsplan.

De wet verplicht dat de veiligheidsregio eens per vier jaar een beleidsplan maakt. In dit plan staat wat de veiligheidsregio doet en hoe zij dat wil doen. Samen met het regionaal risicoprofiel is dit een belangrijk document om de veiligheid in Twente te organiseren. In het kader van de Wet Veiligheidsregio's heeft de gemeenteraad de bevoegdheid om een zienswijze op het ontwerp beleidsplan 2026-2029 "Voorbereid op veranderende tijden" VRT in te dienen.

Met dit nieuwe beleidsplan speelt de VRT in op grote veranderingen en uitdagingen die de regio de komende jaren krijgt. Het schetst de noodzakelijke stappen om Twente veilig en veerkrachtig te houden, met bijzondere aandacht voor het versterken van de maatschappelijke weerbaarheid. Er wordt voorgesteld om een zienswijze in te dienen met als kernboodschap: maak maatschappelijke weerbaarheid tot een topprioriteit en zorg dat beschikbare middelen aantoonbaar bijdragen aan dit doel. Waarbij ervan wordt uitgegaan dat de VRT binnen de eigen begroting de noodzakelijke bijstellingen realiseert, zonder dat dit leidt tot een hogere gemeentelijke bijdrage aan de VRT.

Aan uw gemeenteraad wordt voorgesteld

1. Een zienswijze op het ontwerp beleidsplan 2026-2029 'Voorbereid op veranderende tijden' in te dienen, waarin wordt aangegeven dat maatschappelijke weerbaarheid een topprioriteit is en dat de beschikbare middelen aantoonbaar bijdragen aan dit doel, zonder dat dit leidt tot een verhoging van de gemeentelijke bijdrage aan Veiligheidsregio Twente.

Aanleiding

Elke vier jaar stelt de VRT een beleidsplan vast conform de Wet veiligheidsregio's. Het beleidsplan gaat over de periode 2026-2029 en kijkt vooruit op de taken, bestuurlijke keuzes en mogelijke crises waarmee de VRT, gemeenten en crisispartners mee te maken gaan krijgen. Dit is mede gebaseerd op het Regionaal Risicoprofiel dat jaarlijks wordt opgesteld.

Beoogd effect

Twente veilig en sterk houden.

Argumenten

1.1 Wettelijk kader

Op grond van artikel 14 lid 2a van de Wet Veiligheidsregio's overlegt de burgemeester met de gemeenteraad over het ontwerpbeleidsplan 2026-2029 "Voorbereid op veranderende tijden" VRT.

1.2 Het Regionaal risicoprofiel 2025 omvat een goede weergave van de risico's voor onze regio en de gemeente Borne specifiek.

Artikel 15 van de Wet Veiligheidsregio's geeft aan dat het beleidsplan mede moet zijn gebaseerd op een risicoprofiel. Dit risicoprofiel is een inventarisatie en analyse van de incidenten, rampen en crisis in de regio. Met name de focus op de risicotypen brandbare, explosieve of giftige stoffen bij spoorvervoer en verkeersongevallen op de snelweg zijn coherent aan de risico's waar de gemeente Borne mee te maken heeft. Deze risico's zijn goed uitgelicht inclusief een analyse van de impact van dergelijke voorvallen.

1.3 Het ontwerp beleidsplan 2026-2029 'Voorbereid op veranderende tijden' VRT' sluit naadloos aan op de actuele en toekomstige ontwikkelingen en uitdagingen in de regio en onze gemeente.

Op basis van het Regionaal risicoprofiel 2025 voert het veiligheidsbestuur strategisch beleid om de aanwezige risico's te beperken en de crisisorganisatie op specifieke risico's voor te breiden.

Het beleidsplan 2026-2029 is de opvolger van het beleidsplan 2021-2024 (verlengd tot en met 2025) 'Stabiele factor in tijden van verandering'. Dit nieuwe beleidsplan bouwt grotendeels voort op de ingezette koers. De wereld is uiteraard niet op alle punten veranderd: ontwikkelingen zoals vergrijzing, klimaatverandering en de overgang naar nieuwe technieken en energiebronnen, speelden in het vorige beleidsplan ook al een rol en blijven ook de komende jaren relevant. We bevinden ons echter in roerige tijden en in een snel veranderende omgeving. Ontwikkelingen, uitdagingen en onzekerheden volgen elkaar in hoop tempo, soms onverwacht, op. Daarom wil de VRT voorbereid zijn op veranderende tijden. De toenemende risico's door hybride aanvallen, oorlogsdreiging, de gevolgen van klimaatverandering, nieuwe energiebronnen en -opslagsystemen, veranderende bouwmethoden en geopolitieke onrust hebben impact op de samenleving én op de veiligheidsregio.

Samenvattend zijn voor de komende beleidsperiode de volgende belangrijkste veranderingen en uitdagingen:

- Landelijke sturing en bovenregionale samenwerking krijgen in nieuwe wet- en regelgeving een steeds prominentere rol.
- Het behouden van een parate brandweer- en crisisorganisatie wordt uitdagender. Nieuwe risico's, woningbouwambities, de beschikbaarheid en inzetbaarheid van vrijwilligers (onder meer doordat piket en kazernering niet meer zijn toegestaan) en de noodzaak om vakbekwaam te blijven in specialistische taken zetten onze paraatheid onder druk.
- De weerbaarheidsopgave vormt een nieuwe en complexe taak voor samenleving en overheid. Dit raakt alle onderdelen van onze maatschappij, waaronder gemeenten en veiligheidsregio, en vraagt om heldere uitgangspunten en een duidelijke rolverdeling.
- Risicogericht werken wordt steeds belangrijker. We moeten vooruitkijken, risico's tijdig herkennen en meer analyseren op basis van data. Dit vraagt om organisatie breed scenario-denken en om medewerkers die hierin getraind zijn.
- Aantrekkelijk werkgeverschap blijft cruciaal om onze mensen te behouden, te binden en nieuwe collega's aan te trekken in een krappe en veranderende arbeidsmarkt.

Voor de komende beleidsperiode staan de volgende doelen centraal:

1. Voldoen aan veranderende wet- en regelgeving.
2. Een parate en toekomstbestendige brandweer- en crisisorganisatie.
3. Verhogen van de weerbaarheid van de samenleving.
4. Toekomstbestendig werkgeverschap: vakbekwaam, gezond en betrokken personeel.
5. Continuïteit en robuustheid van onze eigen organisatie.

Met het nieuwe beleidsplan wordt tijdig ingespeeld op ingrijpende ontwikkelingen en complexe uitdagingen die de regio de komende jaren onvermijdelijk zullen treffen. Het plan biedt de strategische koers en handelingsperspectieven die nu nodig zijn om de veiligheid en veerkracht van Twente te waarborgen.

1.4 Financieel en organisatorisch borgen van de urgentie voor maatschappelijke weerbaarheid

De recente maatschappelijke en geopolitieke ontwikkelingen maken duidelijk dat een weerbare samenleving geen luxe, maar een noodzaak is. Ook in diverse Kamerbrieven wordt deze urgentie onderstreept. Voorbeelden zoals de stroomuitval in Spanje tonen aan dat grootschalige incidenten directe en ingrijpende gevolgen hebben voor het dagelijks leven. De Veiligheidsregio Twente heeft het versterken van maatschappelijke weerbaarheid als strategisch doel geagendeerd. Tegelijkertijd wordt geconstateerd dat de uitwerking nog in een beginfase verkeert, terwijl de noodzaak om te handelen groot is. Het verhogen van weerbaarheid moet daarom met prioriteit worden verankerd in beleid én uitvoering.

De VRT heeft van het Rijk ook middelen ontvangen voor het versterken van de maatschappelijke weerbaarheid en deze middelen zijn breed inzetbaar. Conform het AB-besluit van 18 september jl. is echter een deel van deze middelen aangewend om de resterende taakstelling door de korting op BDuR (Brede Doeluitkering Rampenbestrijding) op te vangen. De beschikbare ruimte voor het verhogen van de weerbaarheid staat hierdoor mogelijk onder druk. Gezien de urgentie vormt dit een reëel risico voor het realiseren van de beoogde versterking. Het is daarom van belang om prioriteit en focus te behouden op maatschappelijke weerbaarheid, zowel in beleid als uitvoering, zonder dat dit leidt tot een verhoging van de gemeentelijke bijdrage aan Veiligheidsregio Twente.

Kanttekeningen en alternatieven

2.1 Geen zienswijze

Het alternatief is dat de gemeenteraad van Borne geen zienswijze indient. Dit zou betekenen dat de gemeente geen invloed uitoefent op de inhoud van het beleidsplan en de financiële consequenties daarvan.

Financiën

Aan het indienen van deze zienswijze zitten geen financiële gevolgen.

Vervolg na besluitvorming

De zienswijze delen we met de VRT. Gezamenlijk met alle andere zienswijzen uit de regio zal het Algemeen Bestuur van Veiligheidsregio Twente naar verwachting op 23 april 2026 hierover besluiten.

Borne, 13 januari 2026

Burgemeester en wethouders van de gemeente Borne,
de secretaris, de burgemeester,

J. Meijerink

drs. J.H.R. Pierik

Bijlagen

25ink11922 – Aanbiedingsbrief gemeenteraden zienswijze beleidsplan 2026-2029 en Kadernota 2027

25bij14687 – Ontwerp Beleidsplan VRT 2026-2029

25bij14853 – Regionaal risicoprofiel 2025

25int07115 – Raadsbesluit

25uit12203 – Concept Zienswijzebrief